

Výročná správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2016

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) predkladá výročnú správu o hospodárení za príslušný rok.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Účtovná závierka úradu podlieha auditu. Auditor overil správu o hospodárení za rok 2016 a podľa jeho názoru sú údaje v správe v súlade s účtovnou závierkou.

Správna rada úradu prerokovala Výročnú správu o hospodárení úradu za rok 2016 (ďalej len „správa“) dňa 23.3.2017 uznesením č. 187/2017. Dozorná rada úradu schválila správu na svojom zasadnutí dňa 20.4.2017 uznesením č. 278/2017 a návrh na usporiadanie hospodárskeho výsledku za rok 2016 uznesením č. 271/2017 zo dňa 22.3.2017.

Súčasťou správy sú Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky k riadnej účtovnej závierke a Výkaz o plnení rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy zostavené k 31.12.2016.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2016

Rozpočet úradu na rok 2016 bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky uznesením č. 2 154 z 25. novembra 2015.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 43 149 227 eur. Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ďalej len „ZP“) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45% z vymeriavacieho základu. V roku 2016 sa pre krytie výdavkov rozpočtovali zdroje z príspevku na činnosť od ZP prijaté v decembri 2015 na úrovni 17 020 829 eur, ktoré sa do roku 2016 presúvali v rámci zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Príspevok prijatý v decembri 2016 na činnosť úradu v roku 2017 bol schválený na úrovni 18 095 639 eur.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk.

Výdavky úradu sa pre rok 2016 predpokladali na úrovni 18 664 808 eur.

III. Čerpanie rozpočtu v roku 2016

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2016 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S 2015	R 2016	S 2016	Plnenie R 2016 v %
	Príjmy bežného roka, v tom:	18 159 781	18 910 639	18 775 039	99,28
200	Nedaňové príjmy, v tom:	945 301	815 000	711 168	87,26
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	726 197	805 000	707 569	87,90
223	Príjmy z činnosti úradu	726 197	805 000	707 569	87,90
230	Kapitálové príjmy	24 193	0	0	-
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	2 110	10 000	2 741	27,41
243	Z účtov finančného hospodárenia	2 110	10 000	2 741	27,41
290	Iné nedaňové príjmy	192 801	0	858	-
300	Granty a transfery, v tom:	17 214 480	18 095 639	18 063 871	99,82
312001	Zo štátneho rozpočtu na DRG	0	0	0	-
312001	Projekt DRG EÚ	46 566	0	181 338	-
312003	Zo zdravotných poisťovní	17 164 938	18 095 639	17 742 533	98,05
331002	Zahraničné granty	2 976	0	140 000	-
400	Príjmy z transakcií s fin. akt. a pas., v tom: (FO)	23 837 493	24 238 588	27 242 992	112,40
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	23 837 493	24 238 588	27 242 992	112,40
Príjmy spolu		41 997 274	43 149 227	46 018 031	106,65
600	Bežné výdavky, v tom:	14 208 888	17 351 700	14 209 138	81,89
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	6 710 512	7 265 591	6 929 037	95,37
620	Poistné a príspevok do ZP	2 402 631	2 539 999	2 485 905	97,87
630	Tovary a služby	4 998 025	7 436 111	4 701 398	63,22
640	Bežné transfery	97 720	109 999	92 798	84,36
700	Kapitálové výdavky	545 394	1 313 108	895 411	68,19
800	Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	0	0	249 943	-
819003	Kurzové rozdiely	0	0	249 943	-
Výdavky spolu		14 754 282	18 664 808	15 354 492	82,26
Celkový prebytok / schodok (+/-)		27 242 992	24 484 419	30 663 539	125,24
Vylúčenie finančných operácií		-23 837 493	-24 238 588	-26 993 049	-
Vylúčenie príjmových FO		-23 837 493	-24 238 588	-27 242 992	-
Vylúčenie výdavkových FO		0	0	249 943	-
Medziročná zmena stavu pohľadávok zvýš.(+)/zniž(-) pohľadávok		-1 092 085	0	-1 406 909	-
Medziročná zmena stavu záväzkov zvýš.(-)/zniž(+) záväzkov		-53 295	0	-869 608	-
Prebytok / schodok (+/-) (ESA 2010)		2 260 119	245 831	1 393 973	567,05
Príjmy ESA 2010		17 067 696	18 910 639	17 368 130	91,84
Výdavky ESA 2010		14 807 577	18 664 808	15 974 157	85,58
Saldo ESA 2010		2 260 119	245 831	1 393 973	567,05

A.1. Príjmy rozpočtu

Celkové príjmy úradu v porovnaní s rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 2 868 804 eur, čo bolo spôsobené vyšším zostatkom prostriedkov z predchádzajúcich rokov, a to až o 3 004 404 eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2016. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2015 došlo k nárastu skutočných príjmov o 4 020 757 eur. **Príjmy úradu v bežnom roku** boli vo

výške 18 775 039 eur a boli nižšie oproti rozpočtu o 135 600 eur najmä z dôvodu nižšieho príspevku zo zdravotných poisťovní.

Príjmy z činnosti úradu za rok 2016 boli v čiastke 707 569 eur. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 2 741 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 858 eur boli iné nedaňové príjmy, tvorené najmä z refundovaného poštovného za exekúcie.

Príjem z prostriedkov EÚ na projekt DRG bol vo výške 181 338 eur, ako refundácia oprávnených výdavkov.

Rozpočet úradu na rok 2016 uvažoval s **transferom od ZP** vo výške 18 095 639 eur. ZP v stanovenom termíne do 20.12.2016 uhradili na účet úradu 17 742 533 eur. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 353 106 eur nižšia oproti rozpočtu a predstavuje 98,05% plnenie.

Nerozpočtovaný **príjem prostriedkov zo zahraničných grantov** od medzinárodnej organizácie vo výške 140 000 eur boli prijaté ako refundácia realizácie projektu EESSI (vykonávanie funkcie medzinárodného prístupového bodu pre elektronickú výmenu dát sociálneho zabezpečenia).

Tabuľka č. 2 - Plnenie rozpočtu príjmov za rok 2016

(v eurách)

Názov položky	S 2015	R 2016	S 2016	Plnenie R 2016 v %
Príjmy z činnosti úradu	726 197	805 000	707 569	87,90
Kapitálové príjmy	24 193	0	0	-
Úroky z tuzemských účtov	2 110	10 000	2 741	27,41
Iné nedaňové príjmy	192 801	0	858	-
Zo štátneho rozpočtu na DRG	0	0	0	-
Projekt DRG EÚ	46 566	0	181 338	-
Zo zdravotných poisťovní	17 164 938	18 095 639	17 742 533	98,05
Zahraničné granty	2 976	0	140 000	-
Príjmy úradu v bežnom roku	18 159 781	18 910 639	18 775 039	99,28

A.2. Príjmové finančné operácie

Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Zostatok prostriedkov k 01.01.2016 v sume 27 242 992 eur sa skladá z troch častí:

- príspevok ZP na činnosť úradu na rok 2016, ktorý bol uhradený úradu v decembri 2015 v sume 17 164 938 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 17 020 829 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia úradu predchádzajúcich rokov vo výške 10 017 602 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 60 452 eur na projekty EESSI, WHO a PaSQ.

Tabuľka č. 3 - Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	S 2015	R 2016	S 2016	Plnenie R 2016 v %
Zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov	23 837 493	24 238 588	27 242 992	112,40
Zo štátneho rozpočtu na DRG	322 241	0	0	-
Projekt DRG EÚ	3 196	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	16 810 051	17 020 829	17 164 938	100,85
Vlastné zdroje	6 637 166	7 217 759	10 017 602	138,79
Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	64 839	0	60 452	-

B.1. Výdavky rozpočtu

Výdavky v roku 2016 tvorili sumu 15 354 492 eur. V porovnaní s rozpočtom je to menej o 3 310 316 eur a v porovnaní so skutočnosťou z roku 2015 boli výdavky vyššie o 600 210 eur, a to v nadväznosti na úhradu kurzovej straty vzniknutej z činnosti úradu ako styčného orgánu, ako aj v nadväznosti na začatie rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločného pracoviska pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice.

V súvislosti s **projektom DRG** bolo v roku 2016 v položke Služby realizované finančné usporiadanie výdavkov z predchádzajúcich rokov vo forme refundácie z prostriedkov EÚ, a to vo výške 162 250 eur zo zdrojov EÚ a vo výške 19 088 eur zo zdroja spolufinancovania k prostriedkom EÚ. Výdavky úradu ovplyvnilo vrátenie prostriedkov za neuznané výdavky na projekt DRG vo výške 62 199 eur, ktoré boli prijaté ako zálohové platby v predchádzajúcich rokoch, ako aj odmeny v súvislosti s výkonom prác na programovaní a implementácii aplikačného programového vybavenia systému Grouper pre DRG, ktorý ako ucelený softvérový nástroj v praxi zabezpečuje zaradenie hospitalizačného prípadu do konkrétnej DRG skupiny.

Zo zahraničných grantov úrad realizoval finančné usporiadanie výdavkov súvisiacich s projektom EESSI vo forme refundácie vlastných výdavkov, a to na podpoložke 635 009 Rutinná a štandardná údržba - Softvéru vo výške 118 833 eur, a na podpoložke 718 006 Rekonštrukcia a modernizácia - Softvéru vo výške 47 833 eur.

Čerpanie **bežných výdavkov** a položiek tovarov a služieb neprekročilo v roku 2016 schválený rozpočet. Na základe prijatých úsporných opatrení boli vykázané úspory hlavne na položkách mzdy a platy, ktorých čerpanie je na 95,37 % a nadväzne poistné a príspevky do ZP na 97,87 %. Výdavky na tovary a služby boli realizované v roku 2016 na úrovni 63,22 %.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 895 411 eur s plnením na 68,19 % zo schváleného rozpočtu, a to hlavne v položkách:

- nákup softvéru vo výške 24 827 eur s plnením na 21,41 % zo schváleného rozpočtu,
- nákup výpočtovej techniky vo výške 5 166 eur s čerpaním na 3,17 % zo schváleného rozpočtu,
- nákup prevádzkových zariadení a techniky, predovšetkým pre SLaPA pracoviská, vo výške 91 658 eur pri podiele 22,20 % zo schváleného rozpočtu,
- prípravná a projektová dokumentácia pre interiérové vybavenie zrekonštruovaných priestorov budovy v Košiciach vo výške 4 080 eur,

- rekonštrukcia a modernizácia vo výške 567 398 eur v nadväznosti na začatú rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach z vlastných zdrojov zo zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov a modernizáciu chladiacich boxov na SLaPA pracovisku v Banskej Bystrici,
- modernizáciu softvéru v hodnote 202 282 eur s čerpaním na 38,57%.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu výdavkov za rok 2016

(v eurách)

Názov položky	S 2015	R 2016	S 2016	Plnenie R 2015 v %
Mzdy, platy, služobné príjmy	6 710 512	7 265 591	6 929 037	95,37
Poistné a príspevok do ZP	2 402 631	2 539 999	2 485 905	97,87
Tovary a služby	4 998 025	7 436 111	4 701 398	63,22
Bežné transfery	97 720	109 999	92 798	84,36
Bežné výdavky celkom	14 208 888	17 351 700	14 209 138	81,89
Kapitálové výdavky	545 394	1 313 108	895 411	68,19
Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami - kurzové rozdiely	0	0	249 943	-
Výdavky celkom	14 754 282	18 664 808	15 354 492	82,26

B.2. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v čiastke 17 351 700 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 14 209 138 eur.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 7 265 591 eur, skutočné čerpanie bolo na úrovni 6 929 037 eur, oproti roku 2015 vzrástlo o 218 525 eur.

V rozpočte na rok 2016 boli **výdavky na poistné a príspevky do poisťovní** predpokladané v čiastke 2 539 999 eur, pričom skutočnosť bola vo výške 2 485 905 eur.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2016 na úrovni 7 436 111 eur, skutočné výdavky dosiahli výšku 4 701 398 eur. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2015 poklesli o 5,93 %. Medziročný pokles je hlavne z dôvodu nižšieho realizovania výdavkov v podpoložkách služieb najmä vo vzťahu k projektu DRG.

Položka **Energie, voda a komunikácie** bola čerpaná na 73,20 % z úrovne schváleného rozpočtu, pričom oproti predchádzajúcemu roku došlo iba k miernemu nárastu o 1,28 %.

V položke **materiál** boli výdavky na všeobecný materiál nižšie oproti rozpočtu, z dôvodu aktívneho usmerňovania výdavkov pobočiek na kancelársky materiál a zobjektívnenia skutočných bežných potrieb SLaPA pracovísk. Podpoložka výpočtová technika zaznamenala medziročný pokles z dôvodu realizácie väčšej miery obnovy zastaranej výpočtovej techniky v prechádzajúcom období. V materiálovej oblasti došlo k medziročnému nárastu výdavkov na prevádzkové prístroje a pracovné odevy v nadväznosti na zvýšenú obnovu zastaranej prístrojovej techniky na SLaPA pracoviskách a z dôvodu novej smernice o používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Položka **nájomné** sa udržiava na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku v nadväznosti na viacročné nájomné zmluvy na ústredí aj na pobočkách úradu. Znížené medziročné čerpanie nájmu na prevádzkové stroje prístroje nadväzuje na znižovanie počtu prenajatého majetku na SLaPA pracoviskách.

V položke **služby** nebola dočerpaná podpoložka špeciálne služby v súvislosti s prebiehajúcimi výberovými konaniami na prepravu mŕtvych. Rozpočet bol navýšený o očakávané vyššie výdavky za prevozy mŕtvych na pitvy, v nadväznosti na uzatváranie nových zmlúv pri ktorých, najmä v problematických regiónoch dochádza k zreálneniu cien za prevoz mŕtveho tela. V predmetnej oblasti došlo k medziročnému nárastu výdavkov o 6,15 %.

Úhrady zdravotníckym zariadeniam za vykonané prevozy lekárov k obhliadkam a za obhliadky mŕtvych tiel sa udržali približne na rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku, pričom plnenie rozpočtu bolo na úrovni 85,73 %.

Medziročne sa výdavky na podpoložke poplatky a odvody z dôvodu nižších výdavkov na exekučné poplatky udržali na rovnakej úrovni.

Podpoložka štúdie, expertízy, posudky vykazuje šetrenie oproti rozpočtu, avšak medziročne sa mierne zvýšila.

Medziročne poklesli výdavky na podpoložke všeobecné služby, a to z dôvodu že v roku 2015 boli na predmetnej položke evidované výdavky na projekt DRG zo zdrojov štátneho rozpočtu vo výške 135 624 eur. Všeobecné služby boli v roku 2016 čerpané na 50,09 %.

Nižšie výdavky na Služby v roku 2016 oproti predchádzajúcemu roku boli ovplyvnené aj vrátením prostriedkov z projektu DRG v roku 2015 vo výške 189 761 eur.

Bežné transfery boli použité vo výške 92 798 eur, z čoho 71 772 eur je centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom Ministerstva financií SR.

Tabuľka č. 5 - Čerpanie vybraných výdavkových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2015	R 2016	S 2016	Plnenie R 2016 v %
Tovary a služby celkom	4 998 025	7 436 111	4 701 398	63,22
Cestovné náhrady	42 912	52 000	34 914	67,14
Tuzemské	23 546	20 000	17 622	88,11
Zahraničné	19 366	32 000	17 292	54,04
Energie, voda a komunikácie, z toho:	682 291	944 000	691 050	73,20
Energie	300 055	450 000	302 497	67,22
Poštové služby a telekomunikačné služby	180 267	199 000	171 987	86,43
Materiál	312 644	1 453 492	399 253	27,47
Výpočtová technika	69 631	70 000	39 817	56,88
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	20 783	133 304	50 787	38,10
Všeobecný materiál	189 101	310 000	230 315	74,30
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	18 942	30 000	21 241	70,80
Dopravné	33 413	82 000	27 794	33,90
Palivo, mazivá, oleje	15 956	38 000	13 096	34,46
Rutinná a štandardná údržba	382 316	491 000	329 726	67,15
Údržba výpočtovej techniky	1 237	38 000	530	1,39
Údržba budov, priestorov	36 254	45 000	23 767	52,82
Údržba softvéru	300 381	330 000	277 861	84,20
Nájomné za nájom	1 317 925	1 470 000	1 296 072	88,17
Nájomné budov, priestorov	1 239 801	1 350 000	1 244 240	92,17
Nájomné za stroje, prístroje	54 917	60 000	51 400	85,67
Nájomné výpočtovej techniky	0	30 000	0	0,00
Nájomné softvéru	1 728	23 000	0	0,00
Služby	2 226 524	2 943 619	1 922 588	65,31
Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	11 645	40 000	11 046	27,62
Všeobecné služby	263 904	250 000	125 221	50,09
Špeciálne služby	316 926	670 000	336 418	50,21
Štúdie, expertízy, posudky	227 740	320 000	256 790	80,25
Poplatky a odvody	53 107	60 000	54 346	90,58
Stravovanie	200 838	200 000	165 395	82,70
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	182 850	221 130	232 498	105,14
Zdravotníckym zariadeniam	679 188	777 080	666 186	85,73

B.3. Prebytok rozpočtu úradu

Úrad v roku 2016 vykázal prebytok hospodárenia v sume 30 663 539 eur. Z tejto sumy tvorí príspevok na činnosť úradu pre rok 2017 uhradený v roku 2016 vo výške 17 742 533 eur, vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 12 887 220 eur a nevyčerpané zdroje na projekty EESSI, PaSQ a WHO vo výške 33 785 eur.

V roku 2016 úrad vykázal v metodike ESA 2010 saldo vo výške 1 393 973 eur, pričom rozpočet na rok 2016 predpokladal saldo vo výške 245 831 eur.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách economickej klasifikácie je vo výkaze Fin 1-12 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý je súčasťou výročnej správy (v prílohe).

Tabuľka č. 6 - Prebytok hospodárenia úradu

(v eurách)

Názov položky	S 2015	R 2016	S 2016	Plnenie R 2016 v %
Príjmy celkom	41 997 274	43 149 227	46 018 031	106,65
Výdavky celkom	14 754 282	18 664 808	15 354 492	82,26
Prebytok hospodárenia úradu	27 242 992	24 484 419	30 663 539	125,24

C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2016

C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2016 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-12 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2016 predstavovali 15 249 568 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 517 671 eur.

Náklady na mzdy boli vo výške 6 885 301 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. V uvedených nákladoch sú zahrnuté aj náklady na odmeny zamestnancov v súvislosti s výkonom prác na programovaní a implementácii aplikačného programového vybavenia Grouperu pre DRG, a to vo výške 83 670 eur. Mzdové náklady medziročne vzrástli o 1,63 %. Priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov 396,94 v roku 2016 predstavovala 1 445 eur.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplýva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLAPA pracoviskách. Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2016 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 183 zamestnancov čo je 46,1% podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 398 747 eur, čo je 34,84 % zo mzdových nákladov a sú približne na rovnakej úrovni ako v roku 2015.

Tabuľka. č. 7 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2015	% z celkových nákladov	S 2016	% z celkových nákladov
Spotreba materiálu	388 416	2,64	518 118	3,40
Spotreba energie	357 940	2,43	363 382	2,38
Opravy a udržiavanie	384 023	2,61	350 527	2,30
Ostatné služby	2 543 385	17,26	2 541 042	16,66
Mzdové náklady	6 774 953	45,99	6 885 301	45,15
Zákonné poistenie	2 385 448	16,19	2 398 747	15,73
Iné ostatné náklady	933 873	6,34	947 933	6,22
Odpisy dlhodobého majetku	428 673	2,91	800 782	5,25
Ostatné náklady	535 186	3,63	443 736	2,91
Náklady celkom	14 731 897	100,00	15 249 568	100,00

V štruktúre nákladov najvyšší podiel na celkových nákladoch okrem mzdových nákladov tvorili náklady na služby. Náklady na spotrebu materiálu vzrástli o 33,39 % oproti roku 2015, a to z dôvodu zvýšených nákladov na softvérové licencie a zvýšenie úrovne prostredia Citrix, obnovu zastaranej výpočtovej techniky, na čistiace a dezinfekčné potreby ako aj na lieky a pracovné odevy pre lekárov. Náklady na energie v celkovom čerpaní zaznamenali mierne zvýšenie. Náklady vynaložené v položke ostatné služby zaznamenali medziročný pokles v položkách nákladov na telekomunikačné služby, preprava mŕtvych na pitvy, ochrana objektov, nájomné interiérového vybavenia, školenia a kurzy. V rámci uvedených nákladov najvýraznejšie vzrástli náklady na konzultačné služby z dôvodu vyššieho počtu riešených prípadov. Ďalšie náklady za služby z bežnej činnosti boli stabilizované s minimálnymi medziročnými zmenami.

Iné ostatné náklady zahŕňujú aj náklady na obhliadky mŕtvych tiel vo výške 511 296 eur, ďalej náklady na stravovanie, odmeny členom dozornej rady a správnej rady vo výške 172 450 eur ako aj náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách, ktoré sú viazané na zákonné úpravy.

Odpisy dlhodobého majetku sa medziročne zvýšili o 86,80 %, a to v nadväznosti na zaradenie nehmotného majetku slovenskej verzie systému SK-DRG a systému Grouper pre DRG v roku 2016 do majetku úradu, pričom odpisy za uvedené systémy predstavujú v roku 2016 objem 284 995 eur.

Za rok 2016 boli v ostatných nákladoch zúčtované kurzové straty vo výške 215 670 eur.

b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31.12.2016 predstavovali 18 620 106 eur, t. j. nárast o 4,89 % oproti roku 2015. Rozhodujúcu položku výnosov predstavoval prevod príspevku ZP na činnosť úradu na rok 2016. Príspevok bol príjmom úradu v roku 2015, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2016 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosovými položkami v roku 2016 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2016 tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLAPA pracovísk zaznamenali minimálne medziročné pohyby, pričom najväčší pohyb zaznamenali tržby za súdne pitvy a to s nárastom o 8,94 %.

V roku 2016 bol do majetku úradu zaradený systém Grouper pre DRG, čo sa vo výnosoch odrazilo v aktivácii dlhodobého nehmotného majetku vo výške 117 239 eur.

Celkové saldo kurzových rozdielov plynúci z agendy styčného orgánu predstavuje stratu na úrovni 191 225 eur pri úrovni kurzového zisku vo výške 24 445 eur.

Príspevky zúčtované ako dotácie na projekty boli v roku 2016 vo výške 585 992 eur, tvoria účtovne usporiadané a preúčtované výnosy budúcich období na projekt DRG a na projekt EESSI.

Tabuľka č. 8 - Štruktúra výnosov

(v eurách)

Názov položky	S 2015	% z celkových výnosov	S 2016	% z celkových výnosov
Tržby z predaja služieb	673 781	3,80	700 291	3,76
súdne pitvy	389 547	2,19	424 381	2,28
chladenie mŕtvych	66 660	0,38	67 764	0,36
toxikologické vyšetrenia	143 746	0,81	136 917	0,74
výučbová základňa	67 920	0,38	65 550	0,35
ostatné tržby (odber tkanív)	5 908	0,03	5 679	0,03
Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	0	0,00	117 239	0,63
Úroky	2 303	0,01	2 741	0,01
Kurzové zisky	29 790	0,17	24 445	0,13
Prijaté dary	0	0,00	0	0,00
Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	16 810 051	94,69	17 164 938	92,18
Ostatné výnosy	22 978	0,13	24 459	0,13
povolenia a súhlasy	1 653	0,01	1 273	0,01
vydanie rozhodnutí	19 350	0,11	22 210	0,12
náhrady trov z exekúcií	1 903	0,01	875	0,00
náhrady iné	72	0,00	101	0,00
Tržby z predaja DHM	24 193	0,14	1	0,00
Dotácie na projekty	189 553	1,07	585 992	3,15
Výnosy celkom	17 752 649	100,00	18 620 106	100,00

C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 9 - Štruktúra dlhodobého majetku k 31.12.2016

(v eurách)

Názov položky	Stav k 01.01.2016	Prírastok / úbytok (+/-)	Stav k 31.12.2016
nehmotný	5 603 808	226 520	5 830 328
hmotný	7 694 235	1 374 072	9 068 307
pozemky	275 325	0	275 325
stavby	2 413 557	17 244	2 430 801
stroje, prístroje	4 216 997	49 451	4 266 448
dopravné prostriedky	392 533	0	392 533
ostatný hmotný majetok	18 372	0	18 372
nezaradený hmotný majetok	377 451	1 307 377	1 684 828
Dlhodobý majetok celkom	13 298 043	1 600 592	14 898 635

V prírastku nehmotného majetku v roku 2016 sa odrazila aktivácia systému Grouper pre DRG, ako aj ďalšie technické zhodnotenia existujúcich softvérov a nákup licencií potrebných pre činnosť úradu.

V roku 2016 bola v stavbách zaradená rekonštrukcia chladiacich boxov na SLaPA pracovisku v Banskej Bystrici.

V hmotnom majetku sú zaúčtované úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia najmä pre zabezpečenie činností SLaPA pracovísk a výpočtová technika pre potreby úradu.

Na účtoch nezaradeného hmotného majetku evidujeme náklady na rekonštrukciu budovy v Košiciach, ktoré budú evidované na týchto účtoch až do doby kolaudácie.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Neobežný majetok úradu bol k 31.12.2016 odpísaný na 59,8 %, zostatková hodnota dlhodobého majetku spolu bola k uvedenému dátumu 5 991 232 eur.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

1. Pokladnice

K 01. januáru 2016 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií sumou 4 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 1 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur a zvyšok do 4 000 eur limitu je v

pokladnici ústredia.

Ústredie úradu má otvorenú valutovú pokladnicu na CZK používanú na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v tejto pokladnici k 31. decembru 2016 bol nulový. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. decembru 2016 bol 3 637,97 eur. V pokladniciach cenín bol zostatok 1 103,14 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a)–h) do výšky 1% ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2016 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 20 750,96 eur, čo predstavuje 0,12 % z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2016.

2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. decembru 2016 nasledovné zostatky.

Tabuľka č. 10 - Bankové účty

(v eurách)			
Názov položky	k 31.12.2015	k 31.12.2016	medziročná zmena
Bežný účet	258 314,36	2 125 294,79	1 866 980,43
Účet na poplatky	26 912 645,92	28 491 025,85	1 578 379,93
Zúčtovací účet - styčný orgán	3 807 241,44	5 718 664,52	1 911 423,08
Účet pre sociálny fond	7 752,44	6 480,77	-1 271,67
Účet pokút	33 062,95	19 054,87	-14 008,08
Depozitný účet	40 000,00	299 937,16	259 937,16
Účet pre spolufinancovanie EESSI	60 000,00	33 333,80	-26 666,20
Účet pre spolufinancovanie PaSQ	195,65	195,65	0,00
Účet pre spolufinancovanie DRG	0,00	0,00	0,00
Účet zálohových platieb DRG	0,00	0,00	0,00
Účet pre spolufinancovanie WHO	255,99	255,99	0,00
VÚB účty	8 525,08	11 212,08	2 687,00
Celkový zostatok na účtoch	31 127 993,83	36 705 455,48	5 577 461,65

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLAPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31.12.2016 vo výške 11 212,08 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31.12.2016 bol vo výške 36 705 455,48 eur.

C.3. Záväzky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 31.12.2016 boli 76 085 119 eur, v rovnakom období roku 2015 boli 69 650 988 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 72 229 738 eur, kde došlo oproti roku 2015 k zvýšeniu stavu o 6 978 232 eur, z čoho voči zahraničným partnerom sa záväzky zvýšili o 4 555 925 eur a voči zdravotným poisťovniam o 2 422 307 eur.

Závazky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 31.12.2016 čiastku 984 935 eur, v roku 2015 boli v hodnote 319 198 eur, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 665 737 eur, v nadväznosti na zúčtované faktúry za rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach, ktoré boli uhradené v termíne splatnosti na začiatku roka 2017.

Úrad ku koncu roka 2016 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 638 255 eur, čo predstavuje oproti 01. januáru 2016 pokles o 1 377 279 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roku 2016 uhradili pokuty vo výške 428 793 eur, čo je o 27 542 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roku. Pokuty uhradené v priebehu roka 2016 úrad odvodil na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 11 - Závazky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2015	k 31.12.2016	medziročná zmena
Z obchodného styku	65 864 331	73 559 945	7 695 614
dodávateľa	319 198	984 935	665 737
depozit, zábezpeky	40 000	150 969	110 969
z čin. styčného orgánu	65 251 506	72 229 738	6 978 232
ostatné	253 627	194 303	-59 324
Voči zamestnancom	396 838	400 879	4 041
Voči inštitúciám soc. poistenia	290 505	259 854	-30 651
Daňové záväzky	77 164	71 385	-5 779
Voči štátnemu rozpočtu	3 015 534	1 638 255	-1 377 279
Sociálny fond	6 616	5 832	-784
Ostatné dlhodobé záväzky	0	148 969	148 969
Záväzky celkom	69 650 988	76 085 119	6 434 131

Celkové pohľadávky úradu k 31.12.2016 boli 68 277 153 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 66 319 850 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2015 o 5 125 526 eur, z toho voči zahraničným partnerom o 3 041 294 eur a voči zdravotným poisťovniam o 2 084 232 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne recipročne uplatňovaná zdravotným poisťovniam.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31.12.2016 vo výške 143 809 eur.

Tabuľka č. 12 - Pohľadávky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2015	k 31.12.2016	medziročná zmena
Z obchodného styku	128 079	143 809	15 730
Z čin. styčného orgánu	61 194 324	66 319 850	5 125 526
Ostatné	253 661	194 294	-59 367
Za udelené pokuty	2 982 471	1 619 200	-1 363 271
Pohľadávky celkom	64 558 535	68 277 153	3 718 618

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči ZP, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú

zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 13 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)			
Názov položky	k 31.12.2015	k 31.12.2016	medziročná zmena
Záväzky voči	65 251 506,42	72 229 738,02	6 978 231,60
štátom EÚ	24 942 204,62	29 498 129,20	4 555 924,58
ZP v SR	40 309 301,80	42 731 608,82	2 422 307,02
Pohľadávky voči	61 194 323,66	66 319 850,28	5 125 526,62
štátom EÚ	36 609 927,24	39 651 221,64	3 041 294,40
ZP v SR	24 584 396,42	26 668 628,64	2 084 232,22

Nariadením ES č. 987/2009 sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Nasledovne boli upravené pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01.05.2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ.

Predpis nových pohľadávok úradu rok 2016 dosiahol hodnotu 41 517 tis. eur, čo predstavuje nárast hodnoty pohľadávok o 19,70 % v porovnaní s rokom 2015. Zároveň sa počet individuálnych pohľadávok zvýšil o 1,10 %.

Vzhľadom na 18-mesačnú lehotu splatnosti podľa európskej legislatívy ide o pohľadávky s dlhším životným cyklom a z vykázaného predpisu bolo k ultimu sledovaného obdobia vysporiadaných 15,55 % pohľadávok a 84,45 % bolo súčasťou zostatku pohľadávok k 31.12.2016.

Nárast sa týkal predovšetkým pohľadávok voči Rakúskej republike, Českej republike, Spolkovej republike Nemecko za zdravotnú starostlivosť v plnom rozsahu pri bydlisku poistencov týchto štátov v SR. Nové pohľadávky SR tvorili výlučne pohľadávky uplatnené na základe skutočných výdavkov.

V oblasti záväzkov došlo v roku 2016 k zvýšeniu predpisu záväzkov o 7,00 % pričom počet individuálnych faktúr poklesol o 5,00 %. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 34 008 tis. eur.

V záväzkoch bolo zaznamenané rýchlejšie tempo rastu výšky záväzkov v porovnaní s počtom prípadov, z čoho sa dá usudzovať nárast prípadov čerpania finančne náročnejšej zdravotnej starostlivosti v dôsledku akútnych prípadov počas pobytu ako aj plánovanej zdravotnej starostlivosti, či pravidelne sa opakujúcej zdravotnej starostlivosti pri chronických ochoreniach poistencov SR s bydliskom v inom členskom štáte EÚ. Zároveň ukazovateľ rástol aj rýchlejšou frekvenciou predkladania pohľadávok z iných členských štátov EÚ podľa nariadenia EHS č. 574/72, ktorých lehota na predloženie vypršala 19.05.2016.

Záver

Hospodárenie úradu za rok 2016 vykazovalo oproti rozpočtu úsporu. Z hľadiska hospodárnosti a transparentnosti sa prejavili opatrenia uplatňované pri zefektívnených postupoch čerpania výdavkov na tovary a služby, z dôvodu aktívneho usmerňovania výdavkov pobočiek na kancelársky materiál a zobjektívnenia skutočných bežných potrieb SLaPA pracovísk. Zníženie a udržanie čerpania niektorých podpoložiek výdavkov v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je z dôvodu lepšieho hospodárenia a prijatia racionalizačných opatrení v oblastiach cestovných náhrad, výdavkov na dopravu a revízie nájomných zmlúv úradu v predchádzajúcich rokoch.

Na vyššiu spotrebu materiálu v priebehu roku 2016 vplýva sprísnenie pravidiel dezinfekčného a sanitačného poriadku na SLaPA pracoviskách a častejšia výmena prevádzkových a špeciálnych strojov, prístrojov a zariadení v dôsledku kazovosti a vysokej opotrebovanosti prístrojov na SLaPA pracoviskách. Zároveň sa vo výdavkoch úradu postupne prejavuje nárast cien za prevozy mŕtvych na pitvy, v nadväznosti na uzatváranie nových zmlúv pri ktorých, najmä v problematických regiónoch dochádza k zrealizovaniu cien za prevoz mŕtveho tela.

Výdavky úradu v sledovanom období jednorázovo ovplyvnili odmeny v súvislosti s výkonom prác na programovaní a implementácii aplikačného programového vybavenia systému Grouper pre DRG, ktorý ako ucelený softvérový nástroj v praxi zabezpečuje zaradenie hospitalizačného prípadu do konkrétnej DRG skupiny. V roku 2016 došlo k podstatne nižším výdavkom súvisiacich s projektom DRG, čo spôsobilo pokles výdavkov úradu najmä v oblasti služieb.

Na základe metodologickej úpravy boli v sledovanom období presunuté kurzové rozdiely, vznikajúce v nadväznosti na úlohu úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, z položky výdavkov na tovary a služby do výdavkových finančných operácií.

V nadväznosti na realizáciu rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach, za účelom vybudovania spoločného pracoviska pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice, dozorná rada úradu schválila v zmysle svojich kompetencií vyplývajúcich zo zákona č. 581/2004 Z. z. úpravu rozpočtu na rok 2016 s použitím vlastných zdrojov zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Nakoľko k reálnemu začatiu rekonštrukcie budovy v Košiciach došlo až v mesiaci júl, realizácia uvedenej investičnej akcie sa čiastočne prejavila v hospodárení úradu v II. polroku 2016 a bude pokračovať v roku 2017.

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo na úrovni 68,19 %, pričom bol zaznamenaný medziročný nárast čerpania kapitálových výdavkov z dôvodu zahájenia rekonštrukcie budovy v Košiciach. Kapitálové výdavky na nákup prevádzkových strojov, hlavne pre zabezpečenie skvalitnenia vybavenia SLaPA pracovísk a nákup výpočtovej techniky, boli v roku 2016 realizované v nadväznosti na ukončené výberové konania.

Úrad prevádzkuje informačný systém (Centrálny register poistencov), ktorý v súčasnosti nedokáže plnohodnotne reagovať na potreby úradu pre externé a interné vyhodnocovanie a spracovanie údajov. Informačný systém zabezpečuje dôležité úložisko - databázy pre vedenie a správu registrov spolu s údajmi pre verejné zdravotné poistenie. Na základe uvedeného úrad

má pripravený návrh riešení pre úpravy informačného systému, pre zálohovanie dát. Zároveň pripravil informačno-technologickú platformu pre realizáciu nových projektov a podsystémov ako je DRG, EESSI, elektronických zabezpečených schránok pre výmenu dát, ISO, webové služby a ďalšie IT komunikačné rozhrania. Realizácia a rozvoj informačného systému – SW a HW je hradená z kapitálových prostriedkov úradu a tiež použitím zostatkov prostriedkov z predchádzajúcich rokov.